

Kwartalny bilans nastrojów społecznych

Opracowała
Ilona Kawalec

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W skrócie

- W okresie od lipca do września mieliśmy do czynienia z niewielkimi fluktuacjami nastrojów społecznych – zarówno w odniesieniu do poprzedniego kwartału, jak i z miesiąca na miesiąc.
- Najgorzej oceniana była sytuacja polityczna, a w następnej kolejności sytuacja gospodarcza w naszym kraju. Bieżące oceny sytuacji w zakładach pracy i poziomu życia respondentów były przez cały trzeci kwartał wyraźnie dodatnie. W ocenach sytuacji politycznej dominował pesymizm, zaś w odniesieniu do sytuacji w zakładach pracy i poziomu życia – optymizm.
- Jeśli chodzi o prognozy na najbliższy rok, to w trzecim kwartale w sferze publicznej przeważał pesymizm, a w sferze prywatnej – optymizm.

W naszych badaniach wskaźnikami nastrojów społecznych są m.in. oceny i prognozy sytuacji gospodarczej i politycznej w Polsce, a także poziomu życia respondentów i ich rodzin oraz kondycji zakładów pracy, w których pracują ankietowani. Aby syntetycznie oddać dynamikę zmian nastrojów, ich bilans kwartalny prezentujemy w postaci średnich ocen na pięciopunktowej skali od -2 do +2 na tle poprzednich kwartałów¹.

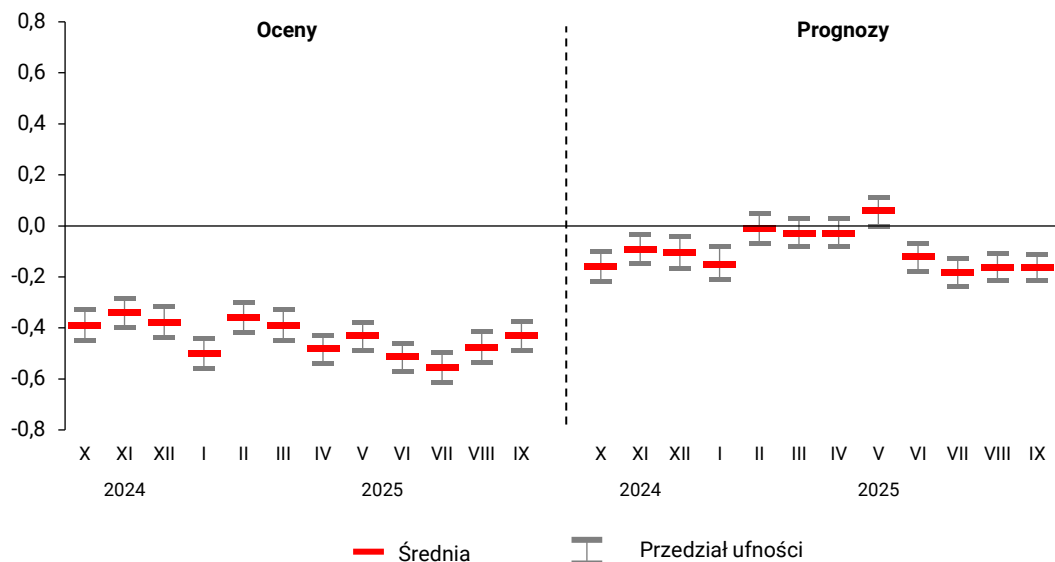
SYTUACJA POLITYCZNA

Na początku trzeciego kwartału oceny sytuacji politycznej pogorszyły się, w lipcu osiągnęły najniższy poziom na przestrzeni ostatniego roku. W kolejnych miesiącach postrzeganie sytuacji politycznej stopniowo poprawiało się, jednak średnie nadal pozostawały wyraźnie ujemne.

W podobny sposób w trzecim kwartale zmieniały się przewidywania dotyczące sytuacji politycznej w perspektywie roku. W lipcu prognozy nieco się pogorszyły i w kolejnych miesiącach utrzymywały się na podobnym, niskim poziomie. Przez cały trzeci kwartał w prognozach dotyczących sytuacji politycznej silniej wybrzmiewał pesymizm niż optymizm.

¹ Prezentowane dane pochodzą z badań „Aktualne problemy i wydarzenia” realizowanych od października 2024 roku do września 2025 roku.

RYS. 1. Sytuacja polityczna w Polsce

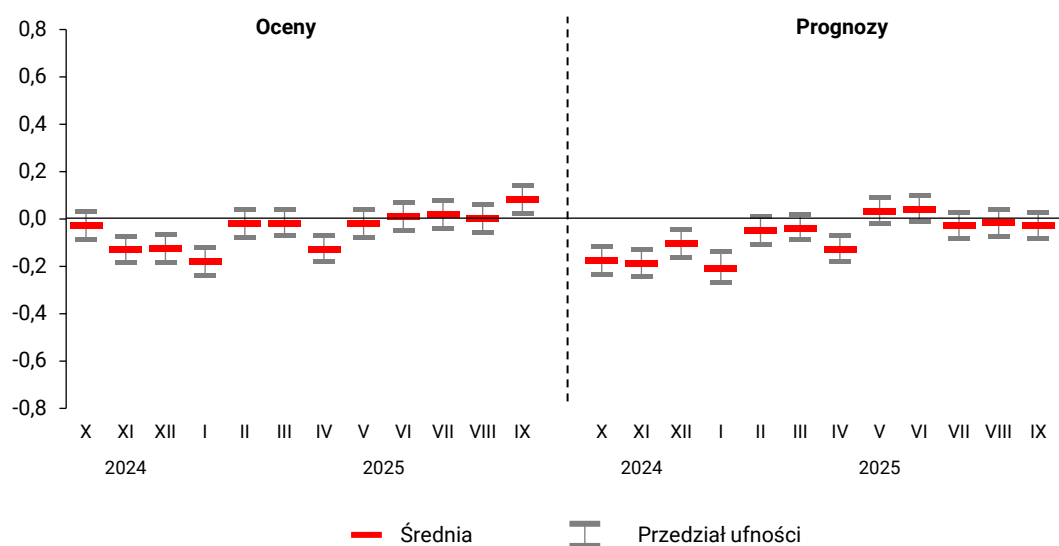
Oceny: średnie na 5-punktowej skali od -2 (bardzo zła) do +2 (bardzo dobra). Prognozy: średnie na 5-punktowej skali od -2 (zdecydowane pogorszenie) do +2 (zdecydowana poprawa)

SYTUACJA GOSPODARCZA

Oceny sytuacji gospodarczej na początku trzeciego kwartału nie uległy większym zmianom. W lipcu i sierpniu – w porównaniu z poprzednim kwartałem – nie odnotowaliśmy istotnych przesunięć, natomiast we wrześniu nastąpiła poprawa. W efekcie pod koniec trzeciego kwartału oceny były lepsze niż na jego początku i zadowolenie było wyrażane silniej niż niezadowolenie.

W trzecim kwartale 2025 roku przewidywania dotyczące sytuacji gospodarczej pogorszyły się i przez cały ten okres średnie miały wartości ujemne, co oznacza, że obawy przed pogorszeniem sytuacji gospodarczej w ciągu najbliższego roku były silniej wyrażane niż nadzieje na poprawę.

RYS. 2. Sytuacja gospodarcza w Polsce

Oceny: średnie na 5-punktowej skali od -2 (bardzo zła) do +2 (bardzo dobra). Prognozy: średnie na 5-punktowej skali od -2 (zdecydowane pogorszenie) do +2 (zdecydowana poprawa)

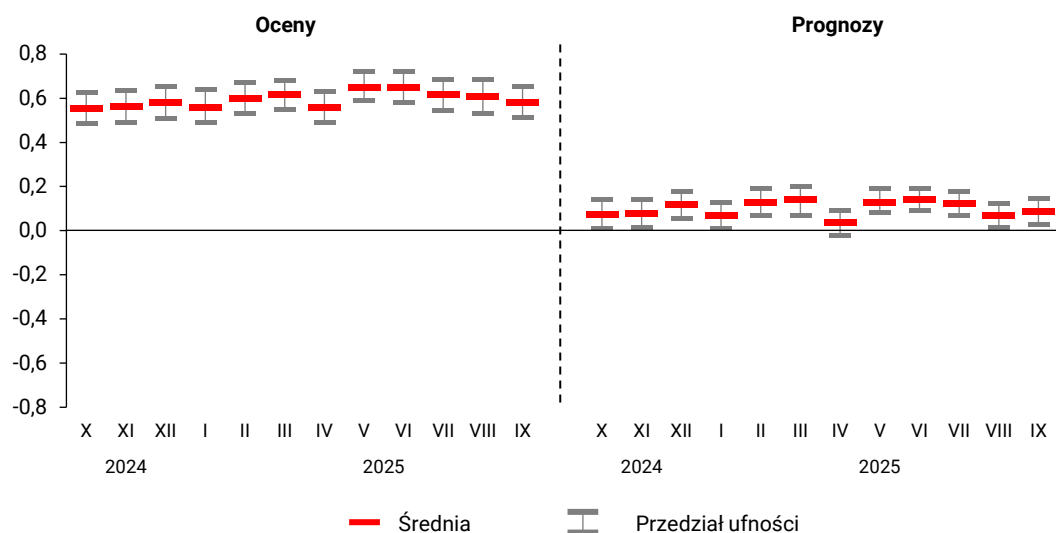
SYTUACJA W ZAKŁADACH PRACY

Tak jak w poprzednich kwartałach oceny sytuacji w zakładach pracy pozostawały jednoznacznie pozytywne – zadowolenie przeważało nad niezadowoleniem. Lipiec i sierpień należały do lepszych miesięcy w ciągu minionego roku, natomiast we wrześniu odnotowaliśmy niewielki spadek ocen. Mimo to ogólny bilans ocen w trzecim kwartale wskazuje na utrzymanie się dobrych nastrojów.

W trzecim kwartale prognozy odnoszące się do sytuacji w zakładach pracy w perspektywie roku pozostawały dodatnie i względnie stabilne, z przewagą optymizmu. Ich poziom był w dużej mierze zbliżony do obserwowanego w drugim kwartale 2025 roku.

RYS. 3. Sytuacja w zakładach pracy respondentów

ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO*

Oceny: średnie na 5-punktowej skali od -2 (bardzo zła) do +2 (bardzo dobra). Prognozy: średnie na 5-punktowej skali od -2 (zdecydowane pogorszenie) do +2 (zdecydowana poprawa)

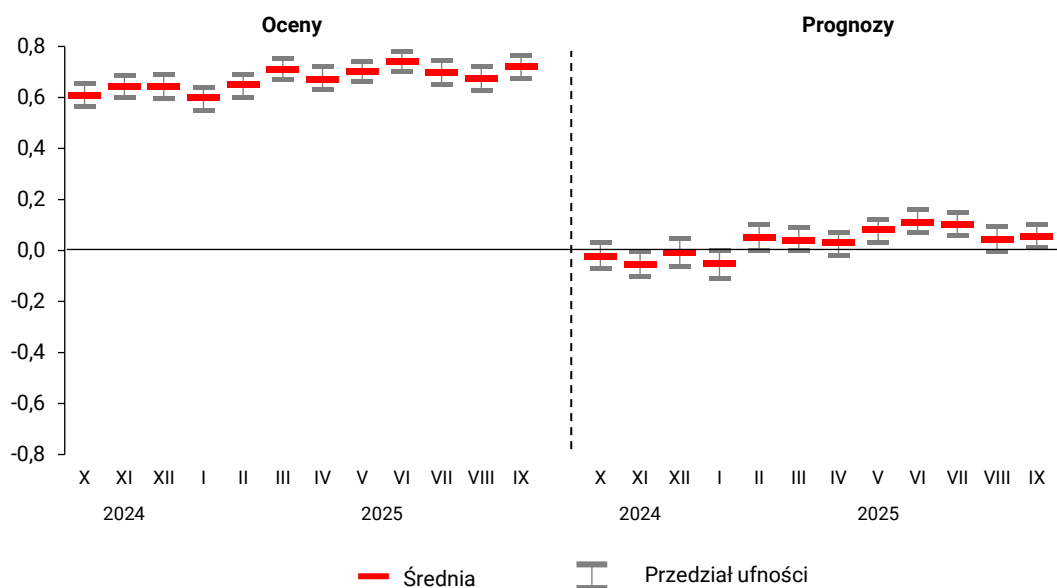
* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników i pomagających im członków rodzin oraz emerytów, rencistów, studentów i pełnoletnich uczniów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

POZIOM ŻYCIA

W trzecim kwartale 2025 roku oceny poziomu życia respondentów i ich rodzin pozostawały zdecydowanie pozytywne i stosunkowo stabilne. Zadowolenie wyraźnie przeważało nad niezadowoleniem, a w ciągu kwartału obserwowaliśmy nieznaczne fluktuacje — lekkie osłabienie w środku kwartału i poprawę we wrześniu.

Przewidywania dotyczące poziomu życia w perspektywie roku były nieco gorsze niż w drugim kwartale. Po sierpniowym pogorszeniu we wrześniu nastąpiła lekka poprawa. Przez cały okres nadzieje były wyrażane silniej niż obawy.

RYS. 4. Poziom życia respondentów i ich rodzin

Oceny: średnie na 5-punktowej skali od -2 (bardzo zła) do +2 (bardzo dobra). Prognozy: średnie na 5-punktowej skali od -2 (zdecydowane pogorszenie) do +2 (zdecydowana poprawa)

Na początku trzeciego kwartału oceny odnoszące się do sytuacji politycznej pogorszyły się. W kolejnych dwóch miesiącach nastąpiła ich stopniowa poprawa. Jeśli chodzi o sytuację gospodarczą, po stabilnych dwóch pierwszych miesiącach we wrześniu odnotowaliśmy poprawę nastrojów i w efekcie na koniec trzeciego kwartału średnie ocen były najwyższe na przestrzeni ostatnich dwunastu miesięcy. Natomiast średnie prognoz dotyczące obu tych obszarów przez cały trzeci kwartał pozostawały ujemne.

Z kolei sfera prywatna – sytuacja w zakładach pracy i poziom życia respondentów i ich rodzin – była oceniana jednoznacznie pozytywnie; choć w obu obszarach wystąpiły drobne wahania w ciągu kwartału, to ogólny bilans nastrojów był korzystny. W przewidywaniach mieliśmy do czynienia ze stabilizacją wskaźników.